



АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3669 від 17.06.2020
Президент України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань завершення 2019/2020 навчального року»

У законопроекті шляхом доповнення розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» новим пунктом, пропонується передбачити, що «у зв'язку зі здійсненням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), здобувачі освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році, звільняються від проходження державної підсумкової атестації. Здобувачі освіти, які завершують здобуття повної загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році, мають право пройти державну підсумкову атестацію, у тому числі у формі зовнішнього незалежного оцінювання, за власним бажанням».

Також пропонується внести уточнюючі зміни до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» щодо визначення Урядом в умовах карантину тривалості навчального року.

Як зазначається в п. 2 пояснювальної записки, проект Закону розроблений з метою мінімізації ризиків захворювання на коронавірусну хворобу (COVID-19) під час оцінювання результатів навчання учнів (студентів), які завершують здобуття повної загальної середньої освіти, та уможливлення отримання ними в установленому законодавством порядку документів про здобуття повної загальної середньої освіти.

Головне управління, проаналізувавши поданий законопроект у межах відведеного проміжку часу, вважає за доцільне висловити щодо його змісту наступне.

1. Відповідно до Закону України «Про освіту» результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися

в різних формах, визначених законодавством, зокрема, у формі зовнішнього незалежного оцінювання (далі – ЗНО) (ч. 8 ст. 12). При цьому, ЗНО – це оцінювання результатів навчання, здобутих особою на певному рівні освіти, що проводиться спеціально уповноваженою державою установою (організацією); процедури, форми та порядок проведення ЗНО визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері (ч.ч. 1, 4 ст. 47 вищезазначеного Закону).

Чинним законодавством України передбачені *загальні вимоги* щодо вступу у заклади вищої освіти. Зокрема, в ч. 1 ст. 44 Закону «Про вищу освіту» зазначається, що прийом на навчання до закладів вищої освіти здійснюється на конкурсній основі відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, а умови конкурсу повинні забезпечувати дотримання прав особи у сфері освіти.

Звертаємо увагу на те, що ЗНО є одним із важливих чинників забезпечення рівного доступу до освіти, в тому числі, і шляхом забезпечення однакових процедур його проведення. При цьому, результати ЗНО враховуються при прийомі на навчання для здобуття ступеня молодшого бакалавра чи бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) (ч. 4 ст. 44 Закону України «Про вищу освіту») та прийомі на основі ступеня молодшого бакалавра, ступеня фахового молодшого бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста під час вступу для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) (ч. 9 ст. 44 Закону України «Про вищу освіту»).

2. У законопроекті пропонується викласти у новій редакції п. 1¹ розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» відповідно до якого «тривалість навчального року у закладах освіти встановлюється спеціальними законами. У разі встановлення заборони учасникам освітнього процесу відвідувати заклади освіти, тимчасово, на період здійснення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19), передбачених карантинном, встановленим Кабінетом Міністрів України, дата початку та/або закінчення відповідного навчального року (років) *може визначатися* Кабінетом Міністрів України».

Зазначимо, що запропоноване положення не враховує принципу законності діяльності органів публічної влади, закріпленого у ч. 2 ст. 19 Конституції України, відповідно до якої «органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України». Таким чином, конституційно визначено, що за межами компетенції, визначеної Конституцією та законодавством, тобто, *на власний розсуд*, органи публічної влади діяти не можуть. З іншого боку,

з конституційного припису впливає, що компетенція, форми і методи діяльності органів публічної влади мають бути закріплені в чинному законодавстві. Це є важливою гарантією захисту прав і свобод громадян від свавілля посадових осіб.

3. Законопроект має вади техніко-юридичного характеру. Так, у ньому пропонується викласти *підпункт* 1¹ розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» у новій редакції. При цьому, зазначимо, що зміни вносяться до *пункту* 1¹ цього розділу. Крім того, з точки зору законодавчої техніки, зміни до цього положення більш правильно викладати як доповнення до існуючих норм, а не викладати весь пункт у новій редакції, як це пропонується у законопроекті.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Грицак



СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/80029 від 18.06.2020



113547